

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

**на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»**
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
Облік, аудит та оподаткування підприємницької діяльності
(назва магістерської програми)

на тему: **«Побудова системи управлінської звітності підприємства на
прикладі ТОВ «ЗС ГРУПП» - аналіз діючого стану і напрями удосконалення»**
(назва теми)

Виконавець:

студент Центру заочної форми навчання

Бобрихіна Ганна Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

Д.е.н., проф.

(науковий ступінь, вчене звання)

Лоханова Н.О.

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. За сучасних умов функціонування підприємств особлива увага приділяється питанням розроблення та формування внутрішньої управлінської звітності, з урахуванням виробничо-технологічних і загальногалузевих особливостей підприємств певних галузей.

Одним з найбільш відповідальних етапів формування системи управлінського обліку в будь-якій організації є розробка необхідного пакета внутрішньої управлінських звітності.

Управлінська звітність призначена для задоволення інформаційних потреб користувачів з метою прийняття обґрунтованих, правильних, своєчасних і якісних управлінських рішень. Вона повинна містити інформацію про величину витрат, їх динаміку за певний період часу, показники, що дозволяють оцінити результативність діяльності всіх центрів відповідальності, та їх частку у загальному фінансовому результаті підприємства, для оцінки ефективності використання виробничих ресурсів і визначення економічної ефективності всього підприємства в цілому.

Дослідженню управлінського обліку та звітності присвячені праці таких провідних вітчизняних вчених, як: Бородкіна О.С. [7], Бутинця Ф.Ф. [9], Валуєва Б.І. [10], Гуцайлюка З.В. [18], Карпенко О.В., Кірейцева Г.Г., Леня В.С., Лінника В.Г., Литвина Б.М., Нападовської Л.В. [35], Пушкаря М.С. [46], Сопка В.В., Сука Л.К., Хомина П.Я., Чумаченка М.Г. та інших. Вагомий внесок у дослідження методології управлінського обліку зробили зарубіжні вчені - Атрил П., Друрі К. [23], Карпова Т.П., Каплан Р., Нортон Д., Палій В.Ф., Скоун Т., Стуков С.О., Хорнгрен Ч.Т., Яругова А. Але в дослідженнях не приділено уваги управлінській звітності як окремій категорії, особливо це стосується вітчизняного рівня, що потребує додаткових досліджень у цій площині.

Важливість викладених проблем, недостатнє їх теоретичне і практичне опрацювання обумовили вибір теми магістерської роботи, її мету, завдання та напрями дослідження.

Мета магістерської роботи – побудова системи управлінської звітності підприємства на прикладі ТОВ «ЗС ГРУПП» - аналіз діючого стану і напрями удосконалення.

Для досягнення поставленої мети передбачено розв'язання таких завдань:

- дослідити сучасні підходи до процесу формування управлінської звітності;
- проаналізувати основні організаційні й технологічні особливості досліджуваного підприємства, та їх вплив на побудову повноцінної системи управлінського обліку;
- визначити зміст управлінської облікової політики щодо управлінської звітності;
- дослідити класифікацію доходів та витрат на підприємстві з урахування цілей управлінського персоналу та запропонувати її удосконалення;
- проаналізувати стан та ефективність роботи наявної автоматизованої системи побудови управлінського обліку та розробити рекомендації щодо її удосконалення;
- дослідити порядок проведення внутрішнього контролю управлінської звітності;
- провести аналіз показників управлінської звітності з урахуванням особливості структури підприємства;
- провести моделювання показників управлінської звітності.

Об'єкт дослідження – процес формування управлінської звітності на промислових підприємствах.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних і практичних аспектів обліку і аудиту системи побудови управлінської звітності автосалону.

Методи дослідження. Магістерська робота була проведена із застосуванням діалектичного підходу до вивчення сучасного стану управлінського обліку. У межах цього методу використано два базових методи – індукція та дедукція. Для вирішення визначених у магістерській роботі завдань використовувалися такі

методи: загальнонаукові методи аналізу та синтезу, групування, порівняння, а також абстрактно-логічний – при вивченні теорії і практики побудови управлінських звітів; аналіз і синтез, економіко-математичне моделювання – для дослідження факторів впливу на дохід; методи зведення і групування, вибірковий – для дослідження методики внутрішнього контролю.

Інформаційною базою магістерської роботи є нормативно-правові документи з питань бухгалтерського та управлінського обліку, інструктивні документи України, наукові праці вітчизняних і зарубіжних учених, періодичні видання, матеріали збірників наукових праць та конференцій, статистичні дані, Інтернет-ресурси, а також результати особистого спостереження з питань організації системи управлінського обліку на досліджуваному підприємстві ТОВ «ЗС ГРУПП».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (54 найменування) та 4-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 125 сторінок. Основний зміст викладено на 111 сторінках. Робота містить 23 таблиці, 9 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Аналіз структури доходів та оборотність грошових коштів автосалону.// Інтернет-конференція «Розвиток фінансових відносин суб'єктів господарювання в умовах динамічного зовнішнього середовища», Житомир, 2018.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні засади побудови управлінської звітності підприємства**» розглянуто сутність управлінського обліку підприємства, підходи до формування управлінської звітності, підходи до формування витрат в управлінському обліку.

У другому розділі «**Діюча практика складання управлінської звітності в ТОВ «ЗС ГРУПП» та шляхи її поліпшення**» проаналізовано діючу систему управлінського обліку та управлінську звітність на підприємстві, що досліджується,

У третьому розділі «*Аналіз, контроль і моделювання показників управлінської звітності*» проаналізовано основні показники фінансової звітності та зроблено моделювання доходів від сервісу з урахуванням тренду та циклічної компоненти.

ВИСНОВКИ

Сучасний стан розвитку систем управлінського обліку та управлінської звітності як в Україні, так і в інших країнах досить неоднозначний. З одного боку науковцями розроблено чисельну кількість наукових робіт за даним питанням, з іншого боку для практичного застосування недостатньо посібників та прикладів, як дані системи можуть будуватися на прикладі фактичного підприємства чи групи компаній.

Як результат, кожне підприємство розробляє власну управлінську звітність в тих формах, як її «бачать» співробітники та керівники підприємства. Зазвичай форми управлінської звітності дублюють елементи бухгалтерської звітності та відповідають баченню керівника чи власника компанії, які показники чи в якій формі їм зручно отримувати інформацію.

На невеликих підприємства часто функції по складанню управлінської звітності покладають на головного бухгалтера, в той час як на середніх та великих підприємствах дану функцію делегують фінансовому відділу.

У магістерській роботі було проведено теоретико-методологічних основ і діючу практику формування системи управлінської звітності та контролю показників управлінської звітності на прикладі ТОВ «ЗС ГРУПП».

В результаті дослідження було встановлено наступне:

- на підприємстві відсутня облікова політика управлінського обліку;
- діюча система управлінського обліку, що використовується на підприємстві ТОВ «ЗС ГРУПП», побудована зі значущими логічними помилками, що сталося в результаті використання сервісної програми ПТ АВТО для потреб СТО та малярно-рихтувального центру. Виявлені помилки, зокрема можливість автоматичного перепроведення закритий документів реалізації в результаті

внесення змін до заявки, що є неприпустимим для жодної управлінської системи. В результаті такого перепроведення порушуються дані в закритих періодах та сформованих звітах в управлінській базі;

- в системі ПТ АВТО некоректно формується звіт про дебіторську заборгованість для спеціалістів приймальної групи. Оплати, що надійшли за обраними документами раніше чи пізніше зазначеного періоду, не відображаються у звіті. Таким чином співробітники не зможуть виявити реалізації, за які існує дебіторська заборгованість;

- система управлінського обліку підприємства ТОВ «ЗС ГРУПП» складається з декількох баз даних, між ними проводиться імпортування даних, що призводить до дублювання контрагентів в довідниках, і, як результат, до необхідності ручного корегування та перепроведення документів для коректного закриття рахунків та оборотів в базі даних;

- діючі форми управлінської звітності не дають можливості повноцінно аналізувати такі показники управлінської звітності, як темп зростання виручки за окремими напрямками, рентабельність продаж за елементами, оборотність дебіторської та кредиторської заборгованості в розрізі напрямків.

В ході дослідження було запропоновано змінити діючу систему управлінської звітності та розглянути можливість об'єднання існуючих баз даних в єдину управлінську базу даних. Таким чином можна подолати низку існуючих проблем з боку управлінського обліку: дублювання контрагентів в довідниках підприємства; - коректне проведення документів реалізації СТО з урахуванням виявлених недоліків існуючої програми ПТ Авто; оптимізація роботи існуючого персоналу через відсутність необхідності корегувати оборотні відомості для їх коректного проведення через некоректний імпортування даних; удосконалення функціоналу існуючих баз даних; розробка можливості коректного віднесення витрат на собівартість тих чи інших напрямків; коректне формування звіту про фінансовий результат з урахуванням напрямків; коректне формування звіту по дебіторській заборгованості по СТО для менеджерів приймальної групи; формування управлінського балансу підприємства.

Також було рекомендовано розробити та затвердити управлінську облікову політику на підприємстві, в тому числі прописати новий план рахунків з урахуванням необхідності субрахунків 361 рахунку, сформувати класифікацію витрат за напрямками, сформувати послідовність внесення даних та центри відповідальності.

З урахування особливостей діяльності підприємства ТОВ «ЗС ГРУПП» було запропоновано проект Управлінського звіту про фінансовий результат за напрямками, а також форму управлінського балансу.

В ході дослідження було встановлено, що система контролю на підприємстві потребує внесення змін та більш чіткого прописування обов'язків, елементів контролю. Частково дану проблему буде закрито в результаті затвердження управлінської облікової політики.

Із використанням запропонованих форм звітності було проведено аналіз таких показників управлінської звітності, як структура доходу, собівартості, витрат та чистого прибутку. Аналіз проводився горизонтально та вертикально з аналізом відхилень в абсолютному та відносному сенсі.

На прикладі доходу від СТО було проведено моделювання показників з використанням поліноміального тренду та циклічної компоненти, що також стало можливим з урахуванням запропонованих змін до системи управлінської звітності. Таким чином, результатом впровадження вищевказаних змін в системі управлінської звітності стане підвищення якості управлінської звітності, більш глибокий аналіз структури доходів та витрат, і в цілому підвищення ефективності управління підприємством.

АНОТАЦІЯ

Бобрихіна Г.В. «Побудова системи управлінської звітності підприємства на прикладі ТОВ «ЗС ГРУПП» - аналіз діючого стану і напрями удосконалення»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою професійного спрямування «Облік, аудит та оподаткування підприємницької діяльності»,

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес формування управлінської звітності на промислових підприємствах.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти побудови систем управлінського обліку та формування управлінської звітності на підприємстві. Визначено сутність управлінського обліку. Охарактеризовані процеси формування управлінської звітності та особливості аналізу її показників.

Проаналізовано процес організації системи управлінського обліку на прикладі підприємства ТОВ «ЗС ГРУПП». Охарактеризовано сучасний стан продажу нових автомобілей в Україні. Охарактеризована діяльність ТОВ «ЗС ГРУПП». Виявлено недоліки в діючій системі управлінського обліку ТОВ «ЗС ГРУПП».

Запропоновано основні шляхи удосконалення та автоматизації системи управлінського обліку ТОВ «ЗС ГРУПП». Запропоновано оновлені форми управлінської звітності з урахування структури підприємства ТОВ «ЗС ГРУПП».

Ключові слова: управлінська звітність, система управлінського обліку, автосалон, автоматизація.

ANNOTATION

Bobrykhina H. «Creation of the management reporting system for company on the example of 3S GROUP LLC- analysis of the current state and directions of improvement»

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty 071 “Accounting and Taxation” under the master's program «Accounting, auditing and taxation of business activities»,

Odessa National Economics University

Odessa, 2019.

Thesis consists of three chapters. Object of study is process of management reporting building at industrial companies.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of creation of the management reporting system and formation of company's management reporting. The essence of management accounting is determined. The processes of management reporting creation and features of its indicator's analysis are characterized.

Author analysis the process of management accounting system's organization on the example of company 3S GROUP LLC. The current condition of new car sales in Ukraine is characterized. The activity of 3S GROUP LLC is mentioned. Author identified deficiencies into the current management accounting system of 3S GROUP LLC.

The main ways to improve and automatize the management accounting system of 3S GROUP LLC are offered. Author offered updated forms of management reporting for 3S GROUP LLC according to its structure.

Keywords: management reporting, management accounting system, car dealership, automation.